

Βρυξέλλες, 22 Ιανουαρίου 2019
(OR. en)

5601/19

ECOFIN 51
UEM 16
SOC 33
EMPL 26
COMPET 57
ENV 64
EDUC 21
RECH 45
ENER 28
JAI 45

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 5095/19

Θέμα: Ευρωπαϊκό Εξάμηνο 2019 – Ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης:
Μακροοικονομικές και δημοσιονομικές κατευθύνσεις για τα κράτη μέλη
– Συμπεράσματα του Συμβουλίου ECOFIN

Διαβιβάζονται συνημμένως προς τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης για το 2019 που ενέκρινε το Συμβούλιο κατά την 3699η σύνοδό του της 22ας Ιανουαρίου 2019.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2019:

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

– Συμπεράσματα του Συμβουλίου ECOFIN –

Το Συμβούλιο (ECOFIN):

I. ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2019

1. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης (ΕΕΑ) της Επιτροπής για το 2019, η οποία θέτει προτεραιότητες πολιτικής για την ανάπτυξη και την απασχόληση στην ΕΕ και στα κράτη μέλη της και σηματοδοτεί την αφετηρία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2019. ΣΥΜΜΕΡΙΖΕΤΑΙ ΣΕ ΜΕΓΑΛΟ ΒΑΘΜΟ την ανάλυση της Επιτροπής σχετικά με τις προτεραιότητες πολιτικής στις οποίες θα πρέπει να εξακολουθήσουν να επικεντρώνονται οι προσπάθειες σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο το 2019: υλοποίηση επενδύσεων υψηλής ποιότητας· έμφαση σε μεταρρυθμιστικές προσπάθειες για αύξηση της παραγωγικότητας, αποφυγή των αποκλεισμών και θεσμική ποιότητα· και εξασφάλιση μακροοικονομικής σταθερότητας και υγιών δημόσιων οικονομικών.
2. ΣΥΜΜΕΡΙΖΕΤΑΙ την εκτίμηση της Επιτροπής ότι η ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας έχει επιβραδυνθεί και αναμένεται να επιβραδυνθεί περαιτέρω αν και θα διατηρήσει θετικό πρόσημο. Η αύξηση του ΑΕγχΠ διευρύνεται σε όλα τα κράτη μέλη και η πραγματική σύγκλιση έχει ανακάμψει. Η απασχόληση βρίσκεται σε πρωτόγνωρα επίπεδα και η ανεργία πέφτει, τα ελλείμματα των εθνικών κυβερνήσεων στις περισσότερες περιπτώσεις έχουν επανέλθει στα επίπεδα προ κρίσης και το επενδυτικό κενό που επήλθε λόγω κρίσης έχει πλέον σχεδόν κλείσει. Ταυτόχρονα, το δημόσιο χρέος παραμένει σε υψηλά επίπεδα και οι κίνδυνοι για τις οικονομικές προοπτικές είναι σημαντικοί και σε μεγάλο βαθμό παρουσιάζουν κατωφερή τάση.
3. ΣΥΜΜΕΡΙΖΕΤΑΙ την εκτίμηση της Επιτροπής ότι εξακολουθούν να μην ωφελούνται με τον ίδιο τρόπο όλοι οι πολίτες και όλες οι χώρες από την ανάπτυξη της οικονομίας, η οποία παραμένει ευάλωτη στην παγκόσμια αστάθεια και στις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προκλήσεις. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη να συγκροτήσουν αποθέματα ασφαλείας, ιδίως σε χώρες με υψηλό δημόσιο χρέος, και να ενισχύσουν την ανθεκτικότητα και τις δυνατότητες ανάπτυξης των οικονομιών τους. Σε ορισμένα κράτη μέλη εξακολουθούν να σημειώνονται υψηλά ποσοστά ανεργίας και το εισόδημα των νοικοκυριών κυμαίνεται σε χαμηλότερα από τα προ κρίσης επίπεδα· άλλα κράτη μέλη πλήττονται από την υποαπασχόληση ή τις ελλείψεις δεξιοτήτων.

4. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων παραμένει άνιση μεταξύ των διαφόρων περιοχών της ΕΕ και ότι πιεστικές οικονομικές και κοινωνικές προτεραιότητες, μεταξύ άλλων όσες καθορίζονται από τις αρχές του Ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, απαιτούν αποφασιστική πρόοδο στην υλοποίηση των εθνικών μεταρρυθμίσεων για να αντιμετωπιστούν οι διαρθρωτικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη να εκμεταλλευθούν το σχετικά ευνοϊκό οικονομικό κλίμα προκειμένου να προωθήσουν διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση της βιώσιμης και ισόρροπης ανάπτυξης, την αντιμετώπιση των μακροοικονομικών ανισορροπιών και για να επιτύχουν βιώσιμη οικονομική και κοινωνική σύγκλιση.
5. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία της παρακολούθησης των επιδόσεων και της υλοποίησης των πολιτικών, περιλαμβανομένης της εφαρμογής των ανά χώρα συστάσεων, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. ΠΡΟΣΒΛΕΠΕΙ σε μια ουσιαστική συζήτηση στο Συμβούλιο τον Μάρτιο του 2019 σχετικά με την εφαρμογή των ανά χώρα συστάσεων με έμφαση στις βασικές οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις, μεταξύ άλλων στην παραγωγικότητα και σε επενδυτικές προκλήσεις και ανάγκες.
6. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τους ιδιαίτερους χρονικούς περιορισμούς στην προσπάθεια επίτευξης συμφωνίας επί των ανά χώρα συστάσεων για το 2019, αλλά ΖΗΤΕΙ την έγκαιρη έγκριση, τον Μάιο, των προτάσεων της Επιτροπής ώστε να διασφαλισθεί ένα πραγματικά πολυμερές Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και η οικειοποίηση σε εθνικό επίπεδο των τεκμηριωμένων συστάσεων.

II. ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

7. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι οι επενδύσεις μπορούν να βοηθήσουν ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της ΕΕ να μεταβεί προς μια κυκλική οικονομία χαμηλών εκπομπών. ΣΥΜΦΩΝΕΙ ότι η τρέχουσα οικονομική ανάπτυξη θα πρέπει να αξιοποιηθεί για την εμπροσθοβαρή πραγματοποίηση επενδύσεων στον εκσυγχρονισμό και την απεξάρτηση της βιομηχανίας, των μεταφορών και των συστημάτων ενέργειας της Ευρώπης από τις ανθρακούχες εκπομπές, μειώνοντας παράλληλα τον περιβαλλοντικό της αντίκτυπο και επενδύοντας στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και τις δεξιότητες. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι οι προσπάθειες θα πρέπει να εστιάζουν στη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος και οι εύστοχες επενδύσεις θα πρέπει να συμβαδίζουν με ένα καλά σχεδιασμένο σύνολο διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

8. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ τις προτάσεις της Επιτροπής για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ και τον στόχο να υλοποιηθούν περισσότερες και καλύτερες επενδύσεις από τις εθνικές αρχές και τον ιδιωτικό τομέα. Δεδομένου ότι οι εύστοχες επενδύσεις είναι μια βασική κινητήρια δύναμη της ανάπτυξης της ΕΕ, ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ καθώς πρόθεση της Επιτροπής είναι το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2019 να δώσει μεγαλύτερη έμφαση στην εκτίμηση των αναγκών για επενδύσεις ως γνώμονα διαμόρφωσης των αποφάσεων προγραμματισμού για την περίοδο 2021-2027. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να παρέχει την ανάλυση αυτή κατά συστηματικό τρόπο και σε διάλογο με όλα τα κράτη μέλη.

ΕΣΤΙΑΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΣΤΗΝ ΑΠΟΦΥΓΗ ΤΩΝ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗ ΘΕΣΜΙΚΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑ

9. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για την έμφαση σε καλύτερες επιδόσεις παραγωγικότητας ως καίριας σημασίας για τη μελλοντική ευημερία της Ευρώπης. ΤΟΝΙΖΕΙ τον καθοριστικό ρόλο που θα έχει η βελτιωμένη αύξηση της παραγωγικότητας για τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη της Ευρώπης, αλλά ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι παραμένουν οι σημαντικές διαφοροποιήσεις των επιδόσεων όσον αφορά την παραγωγικότητα μεταξύ των επιχειρήσεων, των περιφερειών και των τομέων της ΕΕ, ιδιαίτερα των τομέων των υπηρεσιών, όπου η αύξηση της παραγωγικότητας δεν καταφέρνει να συμβαδίσει με τον διεθνή ανταγωνισμό. ΣΥΜΜΕΡΙΖΕΤΑΙ την ανάλυση της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία η εύρυθμη λειτουργία των δημόσιων οργανισμών συμβάλλει στην μεγαλύτερη ανάπτυξη, αποτελεί βασική προϋπόθεση για την επιτυχή υλοποίηση άλλων μεταρρυθμίσεων και συνδέεται εν γένει με μεγαλύτερη παραγωγικότητα.
10. ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΙ ΚΑΙ ΠΑΛΙ ότι η ευρωπαϊκή ενιαία αγορά προϊόντων και υπηρεσιών παραμένει η πλέον ισχυρή κινητήρια δύναμη ανάπτυξης και απασχόλησης και ότι η συνέχιση των εργασιών όσον αφορά την ενιαία αγορά, μεταξύ άλλων την ψηφιακή ενιαία αγορά, την τραπεζική αγορά, την ένωση κεφαλαιαγορών και την ενεργειακή ένωση, θα πρέπει να αποτελεί κοινή προτεραιότητα στην ΕΕ. Η εύρυθμη λειτουργία των αγορών προϊόντων και υπηρεσιών αποτελεί βασική κινητήρια δύναμη αύξησης της παραγωγικότητας, διότι καθιστά δυνατή την αποτελεσματικότερη κατανομή των πόρων. Βασικές μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις αγορές ενέργειας, τηλεπικοινωνιών, μεταφορών, υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις και λιανικής είναι σημαντικές για να καταστεί δυνατή αυτή η αύξηση της παραγωγικότητας. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να παρακολουθεί στενά την εφαρμογή και επιβολή των πολιτικών στους προαναφερθέντες τομείς και να παρέχει συστάσεις προς τα κράτη μέλη όπου αρμόζει στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

11. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ καθώς η συγκεκριμένη ΕΕΑ τονίζει τη σημασία της ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς. Η αποφυγή των αποκλεισμών προϋποθέτει αύξηση των μισθών, ως αποτέλεσμα αυξημένης παραγωγικότητας, δίκαια και αποτελεσματικά συστήματα φορολογίας-παροχών και συνεχή και βελτιωμένη πρόσβαση σε ποιοτική υγειονομική περίθαλψη, παιδική μέριμνα και υπηρεσίες μακροχρόνιας περίθαλψης.
12. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η γήρανση του πληθυσμού της Ευρώπης συνιστά πρόκληση για τα συνταξιοδοτικά συστήματα και τα συστήματα υγειονομικής και μακροχρόνιας περίθαλψης. Η έκθεση του 2018 περί γήρανσης επισημαίνει ότι η αναμενόμενη πτώση του ενεργού πληθυσμού θα λειτουργήσει ως τροχοπέδη για την οικονομική ανάπτυξη μακροπρόθεσμα ενώ η συνολική δημόσια δαπάνη που σχετίζεται με την ηλικία προβλέπεται να αυξηθεί κατά 1,7 ποσοστιαία μονάδα του ΑΕγχΠ μεταξύ 2016 και 2070 στην ΕΕ, φτάνοντας στο 26,6% το 2070, αν και με μεγάλες διαφορές μεταξύ των χωρών. Κατά συνέπεια, η έκθεση επισημαίνει ότι η διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των δημοσίων οικονομικών επίσης συνιστά βασική πρόκληση.

ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΥΓΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

13. ΣΥΜΜΕΡΙΖΕΤΑΙ την εκτίμηση της Επιτροπής ότι η μακροοικονομική σταθερότητα και τα υγιή δημόσια οικονομικά παραμένουν απαραίτητη προϋπόθεση για βιώσιμη ανάπτυξη και ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ εν προκειμένω τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης.
14. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΤΗΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ για το γεγονός ότι ορισμένα κράτη μέλη μείωσαν το δημόσιο χρέος τους και επέτυχαν ή υπερέβησαν τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο τους. Ωστόσο, ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι κάποια άλλα κράτη μέλη έχουν προσαρμοστεί λιγότερο και ότι διατρέχουν κίνδυνο σημαντικής απόκλισης από την πορεία προσαρμογής προς τους αντίστοιχους μεσοπρόθεσμους στόχους τους. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι τα υψηλά επίπεδα χρέους εξακολουθούν να αποτελούν τρωτά σημεία ικανά να οδηγήσουν σε αύξηση του κόστους χρηματοδότησης σε όλους τους τομείς της οικονομίας, περιορίζοντας την επενδυτική τους ικανότητα. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι ο συντονισμός των εθνικών δημοσιονομικών πολιτικών βάσει των κοινών δημοσιονομικών κανόνων είναι ουσιώδης για την εύρυθμη λειτουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης.

15. ΣΥΜΦΩΝΕΙ ότι η ενίσχυση της δημοσιονομικής διατηρησιμότητας των κρατών μελών απαιτεί διαφοροποιημένες εθνικές πολιτικές που να τηρούν πλήρως το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, λαμβάνοντας υπόψη τα δημοσιονομικά περιθώρια και τις δευτερογενείς επιπτώσεις μεταξύ χωρών. ΣΥΜΜΕΡΙΖΕΤΑΙ την εκτίμηση της Επιτροπής ότι τα κράτη μέλη, ιδίως όσα παρουσιάζουν υψηλά επίπεδα δημόσιου χρέους, θα πρέπει να επωφεληθούν από τις παρούσες οικονομικές συνθήκες προκειμένου να δημιουργήσουν αποθέματα ασφαλείας και να μειώσουν το χρέος τους, ενισχύοντας παράλληλα την ανθεκτικότητα και το αναπτυξιακό δυναμικό των οικονομιών τους. ΣΥΜΦΩΝΕΙ ότι με τον τρόπο αυτό θα μειωθεί και η ευαισθησία τους σε κλυδωνισμούς και θα καταστεί δυνατή η πλήρης λειτουργία των αυτόματων σταθεροποιητών σε περίπτωση ύφεσης. ΣΥΜΦΩΝΕΙ ότι στα κράτη μέλη που έχουν υπερκαλύψει τον ΜΔΣ τους, η αύξηση των δημόσιων επενδύσεων στηρίζει την ανάπτυξη και την επανεξισορρόπηση, ανάλογα με τις ειδικές συνθήκες κάθε χώρας.
16. ΣΥΜΦΩΝΕΙ ότι η βελτίωση της ποιότητας και της σύνθεσης των δημόσιων οικονομικών είναι σημαντική για τη διασφάλιση μακροοικονομικής σταθερότητας και αποτελεί καθοριστικό στοιχείο της δημοσιονομικής πολιτικής των κρατών μελών. Στο σκέλος των εσόδων, θα πρέπει να καθιερωθούν αποδοτικά φορολογικά συστήματα που παρέχουν κίνητρα για επενδύσεις και ανάπτυξη. Απαιτούνται επίσης προσπάθειες στο σκέλος των δαπανών, μέσω της επανεξέτασης των δαπανών και δίνοντας προτεραιότητα σε δαπάνες που προάγουν τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη και την ισότητα.
17. ΣΥΜΜΕΡΙΖΕΤΑΙ την εκτίμηση της Επιτροπής ότι η ανθεκτικότητα του χρηματοπιστωτικού τομέα στην ΕΕ έχει βελτιωθεί, αλλά πρέπει να συνεχιστούν οι προσπάθειες για τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και την ενίσχυση των εποπτικών πλαισίων.